

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા
સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

સત્સંગ પ્રાણ : પ્રથમ ખંડ

પ્રશ્નપત્ર - ૧

સવારે ૯ થી ૧૨]

રવિવાર, ૫ માર્ચ, ૨૦૦૬

કુલ ગુણ : ૧૦૦

નોંધ : જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નના ગુણાંક દર્શાવે છે.

(‘વચનામૃત’ના આધારે)

પ્ર.૧. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ સૈદ્ધાંતિક વાક્ય, દૃષ્ટાંત કે વિષય પર મુદ્દાસર નોંધ લખો. ૨૧

૧. આત્મનિષ્ઠા આદિક જે ચાર ગુણ તેમને એકબીજાની અપેક્ષા છે.
૨. અક્ષરનાં બે સ્વરૂપ.
૩. નૈમિષારણ્ય ક્ષેત્રનું - મનોમય ચક્રની ધારાનું દૃષ્ટાંત અને સિદ્ધાંત.
૪. જો નારદજી જેવો ગુણવાન હોય ને તેને ભગવાનની ભક્તિ ન હોય, તો તે અમને ન ગમે.
૫. બેડી અને પાંજરાનું દૃષ્ટાંત અને તેનો સિદ્ધાંત.

(બ) નીચેનાં અવતરણોની પૂર્તિ કરો અને વચનામૃતનો ક્રમાંક ટાંકો. ૧૫

૧. જેમ ભૂંડાના યોગે ઉત્તમ થાય છે.
૨. ભગવાનનું સ્વરૂપ છે કોઈ કાળે ટળવાના નહિ.
૩. જેને પંચવર્તમાનમાં હેત થાય છે.
૪. જે કલ્યાણને અર્થે જાડી બુદ્ધિવાળો છે.
૫. જ્ઞાન, ભક્તિ, વૈરાગ્યાદિક અતિ મોટા જાણવા.

(ક) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય ઉપર અભ્યાસક્રમના ‘વચનામૃત’નો ક્રમાંક નોંધી બે અવતરણો લખો : ૪

૧. નિશ્ચય
૨. સંતમહિમા

(‘સ્વામીની વાતો’ના આધારે)

પ્ર.૨. (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. ૫

૧. શ્રીજીમહારાજે પૃથ્વી પર કયા પાંચ પગ રોપ્યા છે ?
૨. કઈ ચાર વાત જીવનું જીવન છે ?

૩. હૃદયમાં ટાઢું ક્યારે રહે ?
૪. પર્વતભાઈ - ગોરધનભાઈ જેવા સત્સંગી કેમ થવાય ?
૫. બાવના ચંદનના ઠેકાણે શું છે ?

(બ) કૌંસમાં આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ શોધીને ખાલી જગ્યા પૂરો. ૫

૧. કલ્યાણ પણ પ્રકારના છે. (લાખ, ઘણાં, અનંત)
૨. મુક્તાનંદ સ્વામીની મોટ્યપનું કારણ છે. (સાધુતા, મુમુક્ષુતા, પ્રગટ ભગવાનનો સંબંધ)
૩. એવા જે જીવ છે તે ભગવાનને મનુષ્ય જેવા જાણે છે. (અજ્ઞાની, ચંડાળ જેવા, મૂઢમતિ)
૪. બહુ જ કઠણ છે. (મોટા સંતોનો અભિપ્રાય જાણવો, મન જીતવું, જ્ઞાન સિદ્ધ કરવું)
૫. જીવ પણે વર્તે તો બ્રહ્મરૂપ થયા વિના રહે નહિ. (નિષ્કામી, નિષ્કપટ, નિર્માની)

(ક) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર વિસ્તૃત નોંધ લખો ૧૦

૧. મનુષ્ય તો લીંબડી કે નીચે દેખ્યા હે.
૨. આજ્ઞાથી થતી પ્રવૃત્તિની ક્રિયાના ત્રણ પ્રકાર.
૩. ગ્રંથિઓ ગાળવાનો ઉપાય.

(‘બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રાગજી ભક્ત’ વિસ્તૃત જીવનચરિત્રના આધારે)

પ્ર.૩. (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર નિબંધ લખો. ૨૦

૧. ભગતજીનો ગુરુભક્તિ
૨. અક્ષરબ્રહ્મના ઉદ્દોષક ભગતજી
૩. ભગતજી - આદર્શ સાધક

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષય પર નોંધ લખો. ૨૦

૧. ભગતજીનો શાસ્ત્રીજી મહારાજ પ્રત્યેનો પક્ષપાત
૨. ભગતજી વિમુખ છતાં સન્મુખ
૩. ભગતજીએ માંગેલાં વરદાન
૪. અજાતશત્રુ ભગતજી મહારાજ

